

РОБЪРТ ШЕКЛИ
СЪН ЗА
НЕРАЗБИРАТЕЛСТВОТО

Превод от английски: Марин Загорчев, 2013

chitanka.info

Написах този разказ по повод на мембраната, както я наричам, която разделя хората един от друг и прави неразбирателството неизбежно. Тук аз решавам проблема и демонстрирам пред себе си и, надявам се, пред другите, че решението невинаги отстранява проблема.

Казвам се Брентън и съм доста известен психолог — имам добро състояние и впечатляващ списък с публикации. Може би сте чели популярната ми книга „Сън за неразбирателството“. Помогнала е на доста хора. Знам страшно много за неразбирателството. Но въпреки това не мога да си помогна.

Впрочем, с жена ми сме разделени. Аз живея в кабинета си в Ийстсайд, Ню Йорк. Майра живее в семейното ни жилище в Уестсайд.

Книгите ми, колкото и да ги хвалят всички, не помогнаха на жена ми да ме разбере. Напоследък доста мисля за това. Може би то обяснява съня ми.

Сънувах, че се намирам в синкава стая без мебели. Пред мен стоеше мъж с необикновено висок ръст. Имаше внушителна брада и изглеждаше като човек, заслужаващ уважение.

— Значи, най-сетне стигна до мен — каза той.

— Кой сте вие?

— Аз съм Ариман, заместник-бог по земните решения.

— Какво решение имате предвид?

— Решението на мембрания проблем.

— Какъв е този проблем?

— Мембраната е това, което отделя едно от друго всички тела на вашата Земя. Тя е невидима за човешкото око, но въпреки това съществува. Може да се оприличи със здрава, полупрозрачна материя, покриваща света и изолираща разбиранията на всеки човек от другите хора.

— Тази мембрана... предполагам, че е непозната за науката?

— Да.

— Какво всъщност прави тя?

— Спъва човешките отношения. Тя е бариера, невидима, но осезаема, която пречи на човека да разбере истински ближния си.

— Голям проблем — съгласих се аз. — Често съм разсъждавал над това, използвайки различни метафори.

— Известно ни е, че през цялата си професионална кариера работиш върху проблема на човешкото неразбирателство.

— Да, но без особен успех.

— Не бих казал. Познаваме публикациите ти на тази тема, в които твърдиш, че е невъзможно един човек да разбере истински друг. Книгите ти много сполучливо описват живота зад мембраната такъв, какъвто е.

— Доказал съм, че взаимното разбирателство е трудно постижимо. Но да докажеш отрицателен факт, не е нещо ценно.

— Напротив. Изследванията ти са голямо постижение.

— Единственото, което съм постигнал с опитите си да изясня тези неща, е, че усложних още повече собствения си живот.

— Със способността, която ще ти даде този пергамент, ще можеш да изглаждаш неразбирателствата, които са единственото, разделящо хората един от друг.

* * *

Подаде ми парче пергамент, на което пишеше: „Удостоверяваме, че Чарлз Брентън притежава способността да минава през мембраните, разделящи един разум от друг.“

Не можах да прочета подписа, но беше с дебели черни символи и изглеждаше някак свещен.

Взех го в ръка. Веднага се почувствах компетентен и просветен.

Пергаментът хвъркна от ръката ми и новите ми умения, които той удостоверяваше изпълниха съзнанието ми. Чувството беше прекрасно. Усещането ми за просветеност се засили.

Заместник-богът попита:

— Сигурен ли си, че знаеш как да го използваш?

— Да.

— Някакви въпроси?

— Не, всичко ми е ясно. Много благодаря! Веднага ще се хвана на работа.

— Оставям те тогава.

* * *

За един миг видях какво трябва да направя. Бог знае, че доста бях писал за това. Светът бе пълен с неразбирателства. Невежи и неинформирани армии се нахвърляха една срещу друга нощем, жени и деца загиваха, диктатори и терористи владееха света.

За всичко това трябваше да се вземат мерки, а и за много други неща. На международно ниво.

В Америка също имаше много проблеми. Имаше неща, които спешно трябваше да кажа на нашия президент, да го накарам да разбере. Виждах всичко като на длан. Новият статут на съзнанието ми осигуряваше тази способност.

Имах много работа за вършене и никакво време за губене.

Най-напред обаче смятах да започна от ситуацията, която ме засягаше най-пряко. Лек като перце, излетях през прозореца на апартамента и се понесох над града. Пресякох Централ парк. Минах над западната му част, завих към центъра, прелетях над няколко пресечки, после — пак на запад. Видях блока на Майра пред мен. Блока, в който и аз живеех навремето.

Влязох през познатия прозорец. Като ефирен ветрец преминах през стаите. Жена ми спеше в леглото. Беше сама. Спрях за момент да се насладя на красотата ѝ. После, следвайки инструкциите на заместник-бога както ги разбирах, влязох в съзнанието ѝ.

Мембраната ме задържа за момент. Без свитъка на Ариман нямаше да се справя. Дори сега се страхувах, че пергаментът няма да действа. Постепенно обаче проникнах; превърнах се в нещо безкрайно микроскопично, в йон, в електрон (не разбирам, учил съм само психология). Важното е, че минах през мембраната.

Вече от другата страна, възвърнах формата си.

Озовах се в коридор, който завиваше някъде напред. Покрай стените бяха наредени шкафове, съхраняващи принципите, по които живееше Майра. Това бяха заповедите, които си даваше; преценките,

които правеше; повечето ѝ бяха втълпени още в детството. Много от тях не беше променяла още от тогава.

Умът ѝ бе дълъг лабиринт, криволичещ бавно към дълбините на душата ѝ.

Бях проникнал през мембраната. Бях в ума на друг човек! Бях в ума на жена ми.

Минах покрай тайното местенце, където пазеше мислите за себе си. Изкуших се да надникна в тях и малко да ги подреда. Но някаква тактичност, на която не подозирах, че съм способен, ме спря. Продължих по коридора.

Скоро стигнах до място, където пазеше спомените си за мен. Прегледах ги внимателно.

Ужасих се от сложната логика на тези мисли, на тези впечатления. Разбрах, че навремето много ме е обичала, имала е много високо мнение за мен. Как се беше променило всичко това! Как можеше да си мисли, че съм *такъв*? Не бих обвинил и най-свирепия си враг в мислите и емоциите, които ми приписваше. „Студен“ и „педант“ бяха най-леките епитети.

Много внимателно започнах да променям настроенията ѝ към мен. „Общо одобрение“ имаше нужда от леко пренастройване до подходящото ниво. Още малко трябваше да пипна във „Външна привлекателност“. „Одобрение за действията и мотивите“ изискваше известно усилие. Върху „Кавалерско отношение“ също се наложи да поработя.

Други неща също трябваше да се настроят. Преобърнах доста от представите ѝ за мен така, че след като се събуди, да осъзнае, че са били грешни. Исках да си каже: „Ох, как може да съм била толкова заблудена в мнението си за него!“

Честно казано, не бях убеден, че наистина исках да променя мислите ѝ по начина, по който го направих.

Видях как се завъртя в съня си, усмихна се, представи си как протяга ръце към мен. За момент си помислих, че има надежда. Изведнъж обаче тялото ѝ се сгърчи. Тя се извъртя в съня си и на лицето ѝ се изписа погнуса. Потрепери.

— Махай се! — изкрещя насън.

Очевидно намесата ми бе възбудила съпротивата ѝ. Подсъзнателно, предполагам. Тя започна да отхвърля чуждите мисли.

Моите мисли, моите поправки!

Не можеше да понесе да ме вижда през моите очи, от моята гледна точка.

* * *

Осъзнах, че дори да бях създал по-вярна представа за мен, това не беше нейната истина, не беше и може би никога нямаше да бъде вярна за нея. Въпреки добрите ми намерения.

Поправките, които бях направил в ума ѝ, се разтресоха. Всяко място, което бях докоснал, придоби тъмен, неприятен цвят. В мрака видях как се отърсва от преценките ми, от образа, който исках да ѝ наложа. Майра ги отхвърляше като чужда материя. Засрамени, моите самовъзприятия се връщаха в мен.

Изведнъж получих друго видение. Видение във видението. Видях онзи вселенски ум, собственост на никого и на всекиго, до който малцина можеха да се докоснат. Видях всички различия изгладени. Но това видение също избледня и изчезна. Очевидно това окончателно сдобряване с жената, която обичах, не беше допустимо според основните природни закони.

Скоро след това бях изхвърлен от съзнанието ѝ.

Шкафовете, съхраняващи идеите ѝ, се разтресоха и заскърцаха. Целият коридор започна да се огъва. Ядрото на съзнанието ѝ изведнъж се сви, сетне избухна с неустоима сила. Изстреля ме от ума ѝ в мембраната. Минах през нея както преди и излязох непокътнат от другата страна.

* * *

Там стоеше някой, чакаше ме. Беше Ариман, заместник-богът, който ми бе дал пергамента. Сега издърпа текста му от главата ми.

— Очевидно не си разбрал смисъла на дарбата. Тя не е, за да я използваш за себе си. Трябва да я дадеш на друг. Дарбата е да разбираш, а не да караш другите да те разбират.

— Това не ми го казахте.

— Защото не попита. Каза, че знаеш какво трябва да направиш.

— Защо я дадохте точно на мен, а не на някой друг? Сигурно от самото начало сте знаели, че съм повреден.

— Даваме я само на повредените. За съжаление, това, че са повредени, им пречи да я използват правилно.

* * *

Това беше краят. Когато се събудих в спалнята си, от пергамента нямаше и следа. За щастие, проявих достатъчно здрав разум да не кажа на никого.

Ариман повече не ми се е явявал.

Ако ми даде втори шанс, бих започнал с умовете на диктаторите. Струва ми се по-лесно да променя политическите и социалните им възгледи, отколкото да разгадавам тайните на човешкото сърце.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.